

12.09.2023

Asia/8

§ 178

Suun ulkopuolella valmistettujen in house -valmisteisten keraamisten täytteidien ja kruunujen hammasteknisten kulujen asiakasmaksu

HEL 2023-010986 T 00 01 01

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti, että suun terveydenhuollon vastaanotolla valmistettujen suun ulkopuolella tehtyjen hammaspaikkojen ja -kruunujen hammastekninen asiakasmaksu Helsingin kaupungin suun terveydenhuollossa 25.9.2023 alkaen on 109 euroa paikkaa/kruunua kohden.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sinikka Varsio, johtava ylihampaslääkäri, puhelin: 050 583753
sinikka.varsio(a)hel.fi
Sebastian Kaste, johtajahampaslääkäri, puhelin: 040 1833798
sebastian.kaste(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suun terveydenhuollossa paikkaushoito vie paljon voimavaroja. NHG:n laatu- ja vaikuttavuusmittaristo ja benchmarking-toiminnassa mukana olevien suun terveydenhuollon organisaatioiden (yli 3 miljoonan suomalaisen aineisto julkisilla palveluntuottajilla) vuoden 2019 toiminnassa erilaisin tekniikoin toteutettu paikkaushoito oli 28 prosenttia koko suun terveydenhuollon palvelutuotannosta. Paikkaushoidosta 60 prosenttia oli erilaisista syistä toteutettujen, jo aiemmin paikattujen hammaspintojen uusimisia.

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (PALKO) antaman suosituksen mukaan laajojen, vähintään kolme hammaspintaa käsittävien vaurioiden hoidossa suun ulkopuolella epäsuoralla tekniikalla valmistettavat hammaspaikat ja -kruunut kuuluvat terveydenhuollon palveluvalikoimaan yhdenvertaisena vaihtoehtona yhdistelmämuovista suussa suoralla tekniikalla valmistettavien paikkojen ja kruunujen kanssa.

Myös hampaan juurihoidosta annetun Käypä hoito -suosituksen mukaan etenkin tilanteissa, joissa hammaskudosta puuttuu kolmelta tai useammalta pinnalta, hyvän paikkaustuloksen saavuttamiseksi on suositeltavaa tehdä overlay-tyyppinen restauraatio tai kruunuttaa hammas. Juurihoidetun hampaan ennusteeseen vaikuttaa juurihoidon laadun lisäksi merkittävästi myös hampaan restauraation laatu.

Hampaan paikkaushoitoa koskevan Käypä hoito -suosituksen mukaan suun ulkopuolella valmistettuja keraamisia täytteitä suositellaan käytettävän laajoissa kolmen tai useamman pinnan täytteissä erityisesti poskihampasalueella.

Suun ulkopuolella valmistettavat paikat ja kruunut voidaan joko tilata hammaslaboratoriosta tai valmistaa vastaanotolla jyrsimällä erityisellä laitteella. Helsingin kaupungin suun terveydenhuollossa ollaan parhailaan ottamassa käyttöön laitteistoa, jolla voidaan vastaanotolla valmistaa paikkoja ja kruunuja suun ulkopuolella. Laitteiston myötä voidaan PALKO-suosituksen mukaisesti laajojen yhdistelmämuovitäytteiden ja -kruunujen sekä hammaslaboratiovalmisteisten keraamisten paikkojen ja kruunujen vaihtoehdoiksi tarjota myös vastaanotolla suun ulkopuolella valmistettavia keraamisia paikkoja ja kruunuja. Uuden palvelun myötä vastaanotolla syntyy uusia hammasteknisiä kuluja.

Helsingin kaupungin suun terveydenhuollossa suun ulkopuolella valmistettavat hammaspaikat ja kruunut kohdennetaan rajatulle asiakassegmentille: 18 vuotta täyttäneet potilaat, joiden omahoidon taso ja hampaiden kiinnityskudosten terveys on hyvä ja joiden kariologian ja endodontian erikoishammaslääkärin tai juurihoitoon perehtyneen hammaslääkärin juurihoitama hammas tulee suojata pysyvällä restauraatiolla, sekä kokonaihoidossa olevat aikuispotilaat, joiden yksittäiseen hampaaseen tehtävän laajan, kolmen tai useamman pinnan keraamisen täytteen voidaan olettaa ylläpitävän purentaelimistön terveyttä vuosikymmeniä.

Hammastekninen asiakasmaksu

Asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 9 §:n 3 momentin mukaan hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut voidaan periä enintään todellisten kustannusten mukaisina, mikäli potilas ei ole suorittanut maksua suoraan valmistajalle. Asiakasmaksuasetus ei ota kantaa siihen, missä hammastekninen työ suoritetaan.

Asiakasmaksulain (734/1992) 2 §:n mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suurin.

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n ja sosiaali- ja terveysministeriön tuoreen kannanoton mukaan myös vastaanotolla suun ulkopuolella valmistetun paikan ja kruunun kustannukset voidaan katsoa hammas-tekniiseksi kuluksi ja siten periä hammastekniset kulut potilaalta. Päätösesitys on valmisteltu Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan suun terveydenhuollon sekä asiakasmaksut-yksikön kanssa.

Vastaanotolla suun ulkopuolella valmistetun paikan ja kruunun hammasteknisten kulujen määräytymisen arvioinnissa ja asiakasmaksun perusteena voidaan hyödyntää tuotteistettua hintaa. Tuotehintaa määriteltäessä voidaan ottaa huomioon paikan ja kruunun jyrsimiseen sekä niiden suun ulkopuolella tapahtuvaan viimeistelyyn kuuluva työn osuus. Lisäksi voidaan ottaa huomioon paikan ja kruunun jyrsimiseen tarvittavien materiaalien kulut.

Laitteen tai sen osien hankintahinta ja ne materiaalit, jotka kuuluvat paikan tai kruunun paikalleen asettamiseen, eivät kuulu tuotehintaan. Tuotehintaan ei myöskään kuulu paikan tai kruunun viimeistelyyn liittyvä työ, joka tehtäisiin vastaanotolla myös hammasteknisestä laboratorion tilatulle paikalle tai kruunulle.

Näillä periaatteilla Helsingin suun terveydenhuollossa suun ulkopuolella vastaanotolla valmistettujen hammaspaikkojen ja -kruunujen hammas-tekni- sen asiakasmaksun suuruudeksi on laskettu 109 euroa paikka/kruunua kohden. Kustannus syntyy paikan/kruunun tietokoneohjelmistolla tapahtuvasta suunnittelusta, paikan/kruunun jyrimisestä ja suun ulkopuolella tapahtuvasta viimeistelystä (arviolta 1 tunti 15 minuuttia perehtynyttä hammaslääkäri-hammashoitaja -työparia kohden, yhteensä 71 euroa) ja paikan/kruunun jyrkimiseen tarvittavien materiaalien kuluista (jyrittävä materiaaliblokki ja laitteiston kuluvat osat, yhteensä 38 euroa).

Suun ulkopuolella valmistettujen in house -valmisteisten keraamisten täytteiden ja kruunujen hammasteknisten kulujen asiakasmaksu suuruutta tarkastellaan laitteiston käyttöönoton myötä, joka alkaa pienimuotoisesti ja rajatulla asiakassegmentillä.

Arvioidut kustannusvaikutukset

Asiakasmäärä on alkuun arviolta 20–30 potilasta kuukaudessa, joten asiakasmaksukertymä suun ulkopuolella vastaanotolla valmistettujen keraamisten täytteiden ja kruunujen hammastekni- sen työn osalta on arviolta noin 33 000 euroa vuodessa.

Asiakasmaksuista päättäminen Helsingissä

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Suun ulkopuolella, niin sanotulla epäsuoralla tekniikalla, tehtäviä paikkoja tai kruunuja valmistetaan suun terveydenhuollossa vähän. Pitkälle vaurioituneita tai lohjenneita hampaita korjataan edelleen eniten suoraan suuhun valmistettavilla (suora tekniikka) yhdistelmämuovipaikoilla.

Helsingin suun terveydenhuoltoon hankittu uusi CAD CAM -laitteisto mahdollistaa suun ulkopuolella tehtävien paikkojen ja kruunujen valmistamisen vastaanotolla hammaslaboratoriovalmistuksen sijaan, mikä laajentaa hoitomahdollisuuksia asiakkaan näkökulmasta.

PALKOn teettämään systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen perustuvissa johtopäätöksissä on todettu, että toistaiseksi ei tutkimustiedon perusteella ole mahdollista tehdä johtopäätöksiä hampaan restauroinnissa käytettävien epäsuorien menetelmien vaikuttavuudesta verrattuna suoriin menetelmiin, vaan vaikuttavuusarviointi ja taloudellinen arviointi ovat mahdollisia vasta molempien restaurointimenetelmien hyvin suunnitellun ja toteutetun pitkän aikavälin tutkimuksen perusteella.

Suositus korostaa sitä, että keskeistä on tunnistaa potilasryhmä, joka hyötyisi suun ulkopuolella valmistettavista paikoista ja kruunuista verrattuna suoraan suussa valmistettaviin paikkoihin. Yksittäistä potilasta koskevissa hoitoratkaisuissa on aina huomioitava kokonaisvaltaisesti hampaiston ja purennan tila ja hoidon tarve, vaikka toimenpide kohdistuisikin yksittäiseen hampaaseen.

Hammaspaikkojen ja kruunujen huolellinen valmistaminen ja ennustetta heikentävien riskitekijöiden huomioiminen ovat keskeisiä paikkojen ja kruunujen kestoa määrittäviä tekijöitä sekä epäsuorissa että suorissa paikkaustekniikoissa. Potilaan kariesaktiivisuus, riittämätön omahoito, hoitamaton kiinnityskudossairaus ja epäedulliset purentaolosuhteet ennustavat toistuviin paikkauksiin johtavan kierteen todennäköisyyttä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sinikka Varsio, johtava ylihampaslääkäri, puhelin: 050 583753
sinikka.varsio(a)hel.fi

12.09.2023

Asia/8

Sebastian Kaste, johtajahammaslääkäri, puhelin: 040 1833798
sebastian.kaste(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Tiedoksi

Hankintapalvelut
Suun terveydenhuolto